

Kommissionens uttalande till följd av framläggandet av kommissionens direktiv (EU) 2020/739 för Europaparlamentet och rådet vad gäller förebyggande åtgärder och arbetsmiljöskydd för arbetstagare som är eller kan vara exponerade för sars-cov-2 i arbetet

(2020/C 212/03)

1. Kommissionen är fast besluten att uppnå bästa möjliga skyddsnivå för arbetstagarnas hälsa och säkerhet i unionen. Sedan pandemin började har EU och dess medlemsstater vidtagit extraordinära åtgärder för att skydda liv och försörjning. EU har gett stöd till nationella insatser för att hantera hälsokrisen och dämpa effekterna av den ekonomiska nedgången. Varje tillgänglig euro i EU-budgeten har frigjorts för att bekämpa viruset och full flexibilitet har tillämpats i reglerna för budget och statligt stöd. Flera initiativ har tagits för att se till att personlig skyddsutrustning finns tillgänglig för att skydda medborgare och arbetstagare.
2. Kommissionen understryker att förslaget om React-EU kommer att ge ytterligare medel till strukturfonderna för perioden 2020–2022 motsvarande 58,3 miljarder euro. Detta kommer bland annat att stödja arbetstagare, inbegripet skydd mot sars-cov-2, och stödja små och medelstora företag, hälso- och sjukvårdssystem och den gröna och digitala omställningen, och stödet kommer att finnas tillgängligt i alla sektorer.
3. Kommissionen anser att kommissionens direktiv (EU) 2020/739 ⁽¹⁾ medför en avsevärd förbättring av det nuvarande skyddet, eftersom sars-cov-2, som är det virus som orsakar covid-19, inkluderas i bilaga III till Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/54/EG ⁽²⁾ om biologiska agenser, särskilt vad gäller skydd av arbetstagare i frontlinjen.
4. Kommissionen påminner om att när det gäller arbetsmiljö fastställs i rådets ramdirektivet 89/391/EEG ⁽³⁾ en icke förhandlingsbar skyldighet för alla arbetsgivare att göra och upprätthålla en fullständig och aktuell **riskbedömning** enligt artiklarna 6 och 9 i det direktivet. Detta innebär att alla risker – inbegripet exponeringen för sars-cov-2 – på arbetsplatsen måste övervägas och bedömas tillsammans, inbegripet interaktion med psykosociala, biologiska, kemiska och andra risker.
5. Kommissionen understryker att följaktligen ska relevanta **förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder** vidtas, inbegripet i fall av eventuell exponering för sars-cov-2, och att arbetsgivaren ska tillhandahålla all nödvändig **information** om fullständig säkerhet och hälsorisker samt alla förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder både för företaget och/eller anläggningen i allmänhet och för varje typ av arbetsplats och/eller arbete.
6. Vidare påminner kommissionen om att tillräcklig **utbildning** för arbetstagare som kan exponeras för sars-cov-2 också är ytterst viktigt och om att varje arbetstagare har rätt till sådan utbildning, särskilt i form av information och instruktioner avsedda för den egna arbetsplatsen eller det egna arbetet.
7. Kommissionen uppmärksammar dessutom följande specifika och stränga skyldigheter avseende hälsa och säkerhet enligt direktiv 2000/54/EG om biologiska agenser:
  - Artikel 6 som innehåller **detaljerade regler för riskreducering**, inbegripet gemensamma och individuella skyddsåtgärder, hygieniska åtgärder, arbetsprocesser för att undvika eller minimera exponering och användning av relevanta varningsskyltar.
  - Artikel 8 om **hygien och personligt skydd**, där det bland annat fastställs att arbetstagare har rätt till lämpliga skyddskläder eller andra lämpliga specialkläder.
  - Artikel 9 om **information och utbildning** enligt vilken arbetstagarna har rätt att få tydlig information om t.ex. potentiella hälsorisker, skyddsåtgärder som ska vidtas för att förhindra exponering, hygien samt bärande och användning av skyddsutrustning och skyddskläder.

⁽¹⁾ EUT L 175, 4.6.2020, s. 11.

⁽²⁾ EUT L 262, 17.10.2000, s. 21.

⁽³⁾ EUT L 183, 29.6.1989, s. 1.

- Artikel 10 enligt vilken arbetsgivaren ska tillhandahålla **skrivna instruktioner och sätta upp anslag** som ska ange det förfarande som ska följas i händelse av en allvarlig olycka eller ett tillbud vid hantering av en biologiskt agens oberoende av i vilken grupp det klassificerats.
8. Kommissionen framhåller att alla ovan nämnda bestämmelser **gäller alla arbetstagare och alla arbetsplatser**. Det enda undantaget är artikel 10.1 b. Denna bestämmelse avser instruktioner för arbetstagare som hanterar en biologiskt agens grupp 4, vilka nämns som ett minimikrav, och utesluter därför inte att detta skulle gälla för andra arbetstagare, och vilka avser arbetstagare som faktiskt hanterar viruset och inte dem som oavsiktligt utsätts för viruset. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att se till att alla arbetstagare som exponeras för sars-cov-2 tillhandahålls skriftliga instruktioner, vilket även rekommenderas i EU:s vägledning om att skydda arbetstagarna (*).
  9. Kommissionen bekräftar sin föresats att säkerställa ett strikt genomförande från medlemsstaternas sida, inbegripet skyldigheten att tillhandahålla skriftliga instruktioner på arbetsplatsen och, i förekommande fall sätta upp anslag, som åtminstone ska beskriva det förfarande som ska följas i fall då arbetstagare exponeras för denna biologiska agens. Yrkesinspektörskommittén kommer att uppmanas att stödja genomförandet i detta avseende. Kommissionen kommer att i nära samarbete med rådgivande trepartskommittén för arbetsmiljöfrågor främja att lämpliga förfaranden i samtliga fall inkluderas på arbetsplatsnivå som god praxis på detta område, och kommer även att ge EU-Osha i uppdrag att inkludera denna goda praxis i motsvarande **verktyg och vägledning online för riskbedömning**.
  10. Kommissionen framhåller att sars-cov-2 har klassificerats i riskgrupp 3 i linje med sars-cov-1 och mers, vilket i praktiken innebär att de särskilda stränga rättigheterna och skyldigheterna i artiklarna 7, 11, 13, 14.4, 15 och 16 kommer att omfattas. Dessa inbegriper rättigheter och motsvarande skyldigheter avseende **utrymningsplan, förteckning över arbetstagare som exponerats** (med uppgift om typ av arbete samt register över exponering, olyckor och tillbud), **anmälan i förväg** till den behöriga myndigheten om användning för första gången, **läkarjournaler** som ska bevaras under ett visst antal år eller skyddsåtgärder enligt bilagorna V och VI.
  11. Vidare framhåller kommissionen att det **inte finns någon skillnad i skyddet av arbetstagare** enligt grupp 3 eller 4 utanför laboratorier eller industriella processer där man hanterar och manipulerar virus, t.ex. för att utveckla eller producera ett vaccin, eller isoleringsavdelningar där det finns patienter som är eller som misstänks vara infekterade med viruset.
  12. Dessa avdelningar omfattas av bestämmelserna i bilaga V och VI som särskilt avser dessa processer. Bestämmelserna gäller **utan utrymme för flexibilitet för agenser i grupp 4**. De flesta av dem gäller även grupp 3, då de strängaste "rekommenderas" vilket innebär att de i princip ska gälla om inte resultaten av riskbedömningen anger annat.
  13. Kommissionen noterar att förteckningen över klassificerade biologiska agenser avspeglar kunskapsläget vid tidpunkten för dess tillkomst, i enlighet med bilaga III punkt 6 till direktivet om biologiska agenser, och att den kommer att **uppdateras** så snart den inte längre avspeglar det aktuella kunskapsläget. Kommissionen konstaterar att vetenskapen ständigt utvecklas och åtar sig därför att se till att denna kategorisering ses över kontinuerligt mot bakgrund av den vetenskapliga utvecklingen. Detta överensstämmer även med artikel 19 i direktivet om biologiska agenser och med artikel 16 i ramdirektiv 89/391/EEG. Kommissionen åtar sig att regelbundet **informera Europaparlamentet och rådet** om resultaten av sådana översyner.
  14. Kommissionen betonar att nya åtgärder redan vidtagits och att medlemsstaterna måste införliva dem med nationell lagstiftning inom 5 månader. Kommissionen kommer att stödja medlemsstaterna för **snabbast möjliga införlivande**. Kommissionen noterar i det sammanhanget att flera medlemsstater redan tillämpar klassificering i grupp 3 enligt direktiv (EU) 2020/739.

(*) Covid-19:TILLBAKA TILL ARBETET – Anpassa arbetsplatsen och skydda arbetstagarna

15. I den **nya strategiska ramen för arbetsmiljö** kommer kommissionen att ta upp behovet av ytterligare åtgärder för att förbättra funktionen av EU:s befintliga arbetsmiljöregelverk, bland annat vid pandemier. Kommissionen kommer att säkerställa ett nära samarbete med Europaparlamentet, den rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor och yrkesinspektörskommittén i detta syfte.
  16. Kommissionen kommer utan dröjsmål att bedöma behovet av att ändra direktivet om biologiska agenser till följd av erfarenheterna från denna unika kris för att förbättra beredskapen och insatsplaneringen på alla arbetsplatser, och att informera Europaparlamentet före utgången 2020.
-